

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Teze diplomové práce

**Pojistná ochrana zemědělských společností
a kaprovitých ryb v rybochovných zařízeních v ČR**

Hana Pomyjová

© 2016 ČZU v Praze

1. Souhrn

V diplomové práci se zaměřuji na problematiku pojištění zemědělských společností a převážně pak společností zabývajících se produkcí kaprovitých ryb v rybochovných zařízeních v České republice. Podstatou práce bude zjistit, jak se české zemědělské společnosti, zejména rybářské společnosti, vyrovnávají s problémy u svých výrobních programů, které jim způsobují výkyvy počasí. Chtěla bych zejména zjistit možnosti řešení, jak kompenzovat škody a ztráty, které jsou každoročně zaznamenány. Toto řešení lze nalézt v podobě cílených programů pojištění zemědělských rizik. Vzhledem k možnosti rozsáhlých následků škod způsobených výkyvy počasí chci docílit toho, aby pojištění těchto rizik zaujímal jedno z předních míst zájmu podnikatelů a stálo na předním místě žebříčku priorit v ochraně jejich výrobních programů. Cílené pojistné programy by měly plnit svoji funkci v nahodilém okamžiku a kompenzovat finanční ztráty, kdy to bude potřeba, což je zejména v případě vzniku škodní události, a staly se tak nezbytnou součástí ochrany podnikatelů.

Klíčová slova: Rozsah pojistných rizik; specifikace pojistných rizik; nemoci kaprovitých ryb; výluky z pojištění kaprovitých ryb; uplatnění nároku na škody; škodní událost – vznik – průběh – vyřízení likvidace

2. Úvod

V úvodu práce je zapotřebí vysvětlit pojistnou problematiku a její názvosloví, specifikaci rizik a specifčnosti rybářského pojištění. Objasnit rozdělení zemědělských pojistných rizik, týkající se pojištění plodin a hospodářských zvířat a konkrétně se zaměřit na specifickou kategorii pojištění kaprovitých ryb. Zvláště rybařina je specifický druh podnikání, kdy lidé oddaní této práci, přicházejí každodenně do styku s přírodními vodními toky a živočichy v nich žijících. Musejí dodržovat přísná ochranná a legislativní opatření. Detailním prostudováním odborné literatury a praktickým proniknutím do oblasti pojištění tohoto specifického rizika by měla být zpřehledněna veškerá pojistitelná nebezpečí a možnosti ochrany, které jsou dostupné na českém i zahraničním trhu. Průzkumem trhu, ke kterému bude sloužit dotazníková metoda, která bude dále vyhodnocena do tabulky a grafů, bude zjištěn stav propojištěnosti vybraných rybářských subjektů. Cílené zaměření a postupy budou uvedeny v kapitolách cíl a metodika. Celkové poznatky z předmětné problematiky budou uceleně zpřehledněny a v návaznosti na zjištěný stav skutečnosti, budou navrženy konkrétní možnosti řešení a příslušná doporučení.

3. Cíl práce a metodika

3.1 Cíl

Cílem práce je **v teoretické části** zpracování komplexní právní úpravy problematiky pojistné ochrany plodin a hospodářských zvířat, zejména kaprovitých ryb, s definicí základních pojmů pro zemědělská rizika, pojistných názvosloví, týkající se této oblasti. Dílčím cílem práce je zmapování chovu ryb a možností hospodaření na vodohospodářských dílech. Dalším dílčím cílem práce je vyhodnocení pojistných produktů a souvisejících rizik, případně vyloučená rizika z pojištění v teoretické rovině.

Cílem **praktické části** je ověření teoretických poznatků v praxi ve vybraném subjektu, konkrétně ve společnosti Rybářství Třeboň a.s., zejména s ohledem na nutnost doložení správného hospodaření v souvislosti s uplatněním nároku pojistné události, včetně postupu kontrolních orgánů při vyhodnocení splnění podmínek úspěšného dořešení pojistné události.

Dílčím cílem praktické části je vyhodnocení pojistných produktů a vyloučených rizik ve vybraných subjektech, které nabízejí pojistnou ochranu pro zemědělské společnosti, jmenovitě pojišťovna AGRA, ALLIANZ, Česká pojišťovna, ČSOB pojišťovna, GENERALI a Hasičská vzájemná pojišťovna.

Dalším dílčím cílem je promítnutí teoretických poznatků do praxe s návrhy na optimální realizaci řešení ochrany podnikatelských subjektů, v bezprostřední souvislosti s pojistnými riziky zemědělského pojištění na kaprovitých rybách. Doporučení a jednotlivé reálné kroky pro společnosti, které dosud váhají nad tím, zda se nechat pojistit či nikoliv.

3.2 Metodika

Teoretická část - důležitými a hlavními zdroji, ze kterých bude v teoretické části diplomové práce čerpáno, budou tištěné a elektronické podklady, internetové stránky a současná právní úprava, vztahující se k danému tématu. Teoretická část bude provedena formou literárních rešerší a zaměřena na výklad pojmů týkajících se problematiky zemědělského pojištění. Konkrétní zaměření bude cíleno na pojištění plodin, na pojištění hospodářských zvířat a zejména pak, na pojištění kaprovitých ryb. Budou získány podklady pro praktickou část práce. Na základě prostudování příslušných podkladů pro teoretickou část bude provedeno roztrídění, dle předem stanovených klíčových znaků, jako je rozsah pojistných rizik, specifikace pojistných rizik, nemoci kaprovitých ryb, výluky z pojištění kaprovitých ryb, uplatnění nároku na škody, škodní událost, její vznik, průběh, výpočet

a vyřízení likvidace. Tyto vytýčené klíčové znaky a získané poznatky z prostudované literatury budou dále použity pro návrh optimálního řešení pojistné ochrany podnikatelských subjektů a jejich činnosti, konkrétně pro chov kaprovitých ryb.

Praktická část - dílčí kroky a jednotlivé postupy v diplomové práci budou směřovat k naplnění účelu této práce a jejích vytýčených cílů. V úvodní pasáži budou zpřehledněny poznatky z teoretické části, z příslušné právní legislativy. Tyto poznatky budou dále aplikovány do praktické části práce. Bude provedena charakteristika pojistných pojmů, zemědělských rizik a konkrétní možnosti pojištění zemědělské společnosti. Systematické zaměření se bude týkat hospodářských zvířat, plodin a konkrétně problematiky chovu a pojištění ryb. Bude provedeno systematické zaměření na alternativní řešení pojištění kaprovitých ryb. Bude realizován průzkum pojišťovnamí na českém a zahraničních trzích, s konkrétním cílem, pojistná ochrana ryb. Dále bude prováděn výzkum kvalitativní metodou za pomoci dotazníkového šetření, kdy prostřednictvím 10 položených cílených otázek si respondent vybere nejvýstižnější odpověď pro charakteristiku jeho současného stavu. Výsledky dotazníkového šetření budou realizovány popisnou metodou a zpracovány do přehledných tabulek. Tabulkové údaje budou doplněny o grafická vyjádření s komentářem o vypovídajících výsledcích šetření. Dále bude vyhodnocena pojistitelnost ryb a specifická pojištění rizik na českém i zahraničních trzích. Bude provedeno detailní rozčlenění nemocí u kaprovitých ryb, zjišťovány výluky z pojištění a postup likvidace ze strany pojišťovny. Dále proběhne řešení několika vzorových typů pojistných událostí a zjišťování možnosti náhrad z dotačních zdrojů. Závěrem budou metodou komparace hodnoceny poznatky z teoretické i praktické části práce a budou předložena doporučení a návrh optimalizace řešení pojistné ochrany podnikatelských subjektů.

4. Závěr a zhodnocení výsledků, doporučení a poznatky z praxe

Vzhledem ke zjištěným skutečnostem v pojištění ryb shledávám obrovské rezervy v této oblasti. Je tady prostor k vytvoření a zajištění pojistných programů pro ryby, prostor pro vrcholové manažery pojišťoven s cílem rozsáhlejší strategie pojistné ochrany ryb. V pojištění ryb klienti jsou odkázáni na jednu Pojišťovnu. Dále je potřeba důkladného a detailního vysvětlení podnikatelským subjektům podnikajícím v rybářství, na jaká rizika je možné si nechat ryby pojistit, seznámit je blíže, jak probíhá likvidace pojistné události a jaké jsou další možné způsoby ochrany a rozvoje chovů sladkovodních ryb za pomoci finančních prostředků čerpaných z dotací. Vzhledem ke specifčnosti problematiky pojištění ryb navrhuji

a doporučuji řešit tuto oblast prostřednictvím makléře. Je to problematika časově náročná, jak na znalosti v rybářském oboru, tak i na zpracování podkladů a zejména pak na likvidaci pojistných událostí. Pozitivní hledisko ve službách pojišťovacího makléře spatřuji v ušetřeném vlastním časoprostoru klienta, kdy makléř vyřídí podstatnou část potřebných dokladů s pojišťovnou, klientovi předkládá konkrétní podobu pojistného programu nebo výsledky likvidace pojistné události. **Doporučení** pro zemědělce a rybářské společnosti - oslovit makléře se zkušenostmi v pojištění ryb, oslovit i zahraniční pojišťovny a reagovat na vývoj pojistného trhu. Pro zmírnění vysoké výše pojistného využít kompenzaci z fondu PGRLF.

5. Závěr

Na základě zjištěných poznatků z nastudovaných materiálů, provedeného šetření pojistné ochrany zemědělských společností, zejména společností zabývajících se chovem ryb a následného ověření v praxi lze konstatovat, že bylo provedeno komplexní zpracování problematiky možné pojistné ochrany na českém trhu pro zemědělce, zabývajících se živočišnou a rostlinnou výrobou. Byla zpracována právní úprava problematiky pojištění plodin a hospodářských zvířat, definovány základní pojmy pojištění zemědělských rizik a zjištěny možnosti pojištění rizik na plodinách kdy pouze vybrané plodiny lze pojistit. Předmětem studovaného zájmu byla i hospodářská zvířata, kde byla zjištěna obdobná situace pojistné ochrany, jako u plodin. Rovněž jako u plodin nelze všechna zvířata přijmout do pojištění. V souvislosti s tímto bylo provedeno zhodnocení pojišťoven, které se zabývají pojištěním zemědělců na českém trhu.

Přínos diplomové práce spatřuji v detailním zmapování poj. rizik kaprů a pojišťoven na českém trhu, které může dále sloužit ryb. společnostem jako vodítko k pojištění kaprů. Zejména byly detailně rozklíčovány nemoci kaprovitých ryb. V souvislosti s tím byla zjišťována pojistitelná a nepojistitelná rizika, která nabízejí pojišťovny na českém trhu. Pouze jediná pojišťovna na českém trhu je schopna zajistit pojistnou ochranu ryb. Pro zkvalitnění pojištění byla rybářským společnostem doporučena spolupráce s makléřem, a zajištění si pojištění ryb na katastrofická rizika např. typu povodeň, kde budou mít od pojišťovny částečně kompenzovanu ztrátu uplavaných a zničených ryb. Pokud budou mít sjednáno pojištění ryb, mohou čerpat prostředky z Podpůrného a garančního fondu, určeného na podporu pojištění, který zvýhodní rybářům výši uhrazeného pojistného za pojištění ryb o polovinu.

5. Seznam použitých zdrojů

ADÁMEK, Z. a kolektiv. *Rybářství ve volných vodách*, 1995, 1. vyd., Praha: Vydavatelství Informatorium spol. s. r. o., 205 s., ISBN 80-7187-008-0

HARTMAN, P. a kolektiv. *Hydrobiologie*, 1988, 2. vyd., Praha: Vydavatelství Informatorium spol. s. r. o., 336 s., ISBN 80-86073-27-0

HULMÁK, M. a kolektiv. *Občanský zákoník IV. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055 – 3014). Komentář.*, 2014, 1. Vyd., Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2 072 s., ISBN 978-80-7400-287-8

MARTINOVIČOVÁ, D. *Pojištění podnikatelských subjektů*, 2007, 1. vyd., Brno: Vydavatelství KEY – Publishing s. r. o., 236 s., ISBN 978-80-87071-08-3

SVOBODOVÁ, Z. a kolektiv. *Toxikologie vodních živočichů*, 1987, 1. vyd., Praha: Vydavatelství Ministerstvo zemědělství a výživy ČSR, 232 s., ISBN 07-084-87-04

ČESKO. *Zákon č. 89/2012 Sb. ze dne 1. ledna 2014 Občanský zákoník* [online]. © 2016 [citováno 2016-01-12]. Dostupné z

WWW: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obcansky-zakonik/>>

ČESKÁ POJIŠŤOVNA. *Doplňkové pojistné podmínky pro pojištění hospodářských zvířat DPPZV-P-01*, 2014, t. č. 7153, Praha

GENERALI. *Zvláštní pojistné podmínky pro zemědělské pojištění hospodářských zvířat 99.70.40.15-01-2014, verze 04* [online]. © 2016 [citováno 2016-03-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.generaliz.cz/clanky/pojisteni-hospodarskych-zvirat>>

LLOYD'S. *Special agricultural section* [online]. © 2016 [citováno 2016-03-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.lloyds.com/lloyds/offices/europe/uk>>

GAIC. *Special instance aquaculture* [online]. © 2016 [citováno 2016-03-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.gaic.london/>>